

Samverkan i skarpt läge – Det behövs bättre modeller!

Rebecca Stenberg

En dag för Framtidens Skadeplats

2022-04-27

CARER

CENTER FOR ADVANCED
RESEARCH IN EMERGENCY RESPONSE

li.u LINKÖPING
UNIVERSITY

Två exempel – 1. Samverkan om sjöräddning

- Det är sällan sol och stiltje, snarare hård vind, mörker och kommunikationsstörningar
- Räddningsinsatsen utförs i samverkan av en kombination av olika aktörer som inte alltid mötts tidigare, har samma kultur, eller samma språk
- Man får laga efter läge: Tidspress, väder, geografi och resurser samt ofta möjligheter att kommunicera
- [Stenberg, R \(2019\) Framtidens skadeplats: Utvärdera och lära från samverkansövningar, CARER rapport 2019:27, Linköping University Press, Sweden.](#)

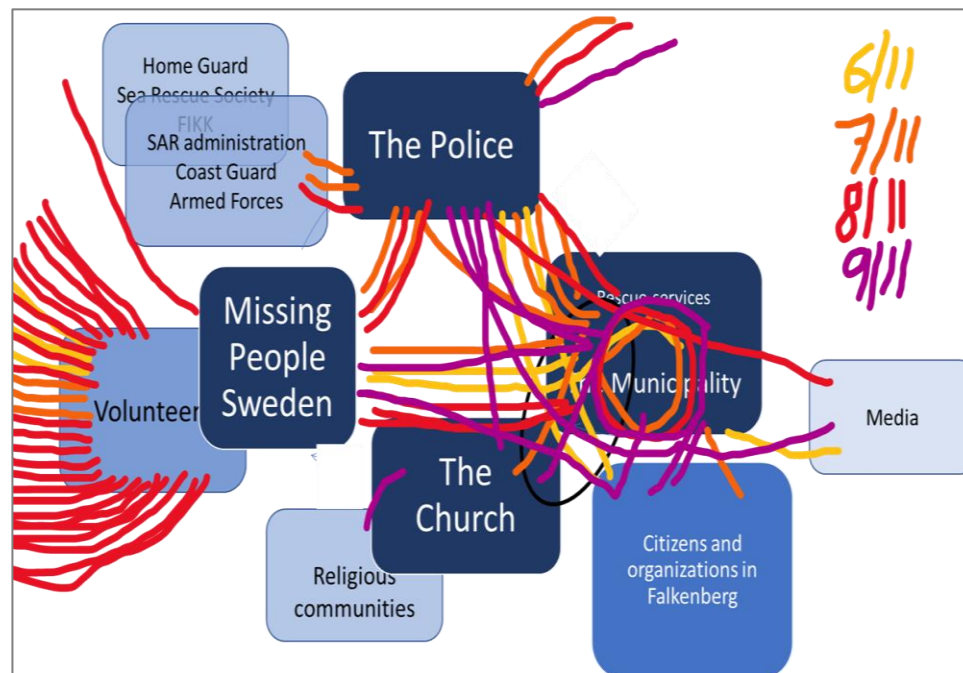

Sjöfartsverkets och Svenska Sjöräddningssällskapets räddningsenheter

Fotograf/Källa: Mats Ryde / Svenska Sjöräddningssällskapet

2. Sökande efter ett försvunnet barn

- En tolvårig pojke försvinner
- Intensiv mediabevakning
- Alla är där: Polisen, Sjö och flygräddning, KBV, Hemvärnet & FM, Kommunens anställda, Kyrkan – och allt fler frivilliga från olika sökande organisationer.
- Till slut är inflödet av frivilliga som vill söka en faktor som måste hanteras
- När barnet anträffas drunknat blir det stor kollektiv sorg
- Ingen formell samverkan kring insatsen, snarare tvärtom

Alla kommunikationer baserad på HR, presentation inom polisen, 2 utvärderingar, i kommunen resp POSOM-grupp, intervjuer

[Stenberg, R. \(2022\). Samverkan på liv och död. I Hedberg Rundgren, Å., Klinga, C., Löfström, M. och Mossberg, L. \(Red\). \(2022\). Perspektiv på samverkan – om utmaningar och möjligheter i välfärdens praktik. Lund: Studentlitteratur](#)

Varför kritiseras samverkan så hårt?

Varför tom undviker man samverkan?

Vilken sorts samverkan fungerar i blåljusinsatser?

Skandinaviska modellen för samverkan

Horisontell samverkan

- Gemensam värdegrund och gemensamma mål
- Långvarig uppbyggnad av relationer
- I förväg överenskomna mål och policies
- Alla medverkar i alla delar av uppgiften oberoende av profession och specialitet
- Demokratiskt arbetssätt
- Rättvis arbetsbörda

(Berlin & Carlström 2011, 2015, Kalkman & Waard 2016, Kristiansen et al 2017, Sorensen et al 2018)

Resten av världen

Vertikal koordinering

- Gemensamt uppdrag
- Gemensamt mål för uppdraget
- Kombinera medverkandes resurser (kunskaper, profession, arbetssätt, utrustning).
- Alla gör vad just de kan bäst och har som egen profession, i rätt ordning
- Skapa en räddningskedja med en början och ett slut

(Jahre et al 2009, Gulati et al 2012, Tatham & Spens 2016, Kaneberg 2016, Stenberg 2019, 2022)

Slutsats

- Sluta gnäll på operativ samverkan utifrån ideal för policysamverkan.
- Man måste börja skilja på samverkan i policy- och administrative system å ena sidan och operativ samverkan om uppdrag å den andra. Det är helt olika saker och kräver olika metoder.
- För operativ samverkan om situationer som präglas av tidspress, hög grad av osäkerhet, komplexitet, mycket står på spel behöver samverkansmodeller utvecklas som ger stöd i stället för att dra resurser.
- En bra grund finns inom produktionsmodeller för supply chain och logistiska distributionsmodeller.

Tack för uppmärksamheten!

- **Rebecca Stenberg**
- Ph.D Psychology, Senior lecturer in business administration and organizing, rescue researcher
- Board member in the Center for advanced research in emergency response (CARER)
- Department for business development and engineering, Linköping University, Sweden
- rebecca.stenberg@liu.se
- [Center for Advanced Research in Emergency Response](#)

